

skulde være Kirkens Ejendom under selvstændig kirkelig Forvaltning, hvilket er slaaet yderligere retsligt fast af Preussen og godkendt ved Kirkeforfatningsordningen af 1876 og ved senere Lønningslove af 1898 og 1909. Dernæst gælder det en Række andre Forhold, f. Eks. Præstevalgsordningen. En umiddelbar Følge af disse Ønsker har været, at 2 af de Lovforslag, vi her har liggende paa Tingets Bord, nemlig Lovforslagene om Præsteembedernes Besættelse og om Udvidelse af en Del af den kirkelige Lovgivning til at gælde for de sønderjydske Landsdele, er affattede som rent foreløbige Love, der skal gælde henholdsvis til 1924 og 1923.

Jeg skal nu ikke gaa nærmere ind paa disse Lovforslags Indhold, det er allerede tilstrækkelig karakteriseret af Kirkeministeren ved Fremsættelsen. Dog skal jeg pege paa, at Lovforslaget om Nyvalg til Menighedsrepræsentationerne bemyndiger Kirkeministeren til at lade disse Valg udskrive snarest muligt og bestemmer, at de skal ordnes paa en noget anden Maade end ellers dernede, saaledes at der derigennem fremkommer en lempelig Overgang til de Former, vi kender herhjemme. Saaledes bliver først og fremmest det Retfærdighedskrav gennemført, at ogsaa Kvinder faar Adgang til at udøve Valgret til disse Repræsentationer, og ligeledes indføres der Forholdstalsvalg, men i øvrigt bevares det hidtil værende Apparat, som er noget indviklet, hvad Repræsentationen for Enkeltmenighederne angaar.

Med Hensyn til Repræsentationen for Provstiomraaderne sker der en Forenkling. Disse maa vedblivende være til Stede, fordi de ganske særlig har med Kirkeformueforvaltningen at gøre, men Ordningen simplificeres saaledes, at der i Stedet for Provstisynoden og Provstisynodeudvalget kommer et mindre Udvalg, der dog selvfølgelig hviler paa Valg fra Enkeltmenighedernes Repræsentation.

Ifølge Lovforslaget om Præsteembeders Besættelse skal en Del kongerigske gejstlige i en foreløbig Overgangstid paa et halvt Aar vikariere i ledige Embeder. De nuværende Præster fjernes altsaa ikke, hvilket man fra den sønderjydske Vælgerforenings kirkelige Udvalgs Side meget bestemt hævdede vilde være uheldigt og vække stærk Animositet; og der sker saaledes ikke foreløbig nogen gennemgribende Forandring dernede. Men efter et halvt Aars Forløb bliver der, saafremt Menighederne ønsker det, overalt Adgang til at

faa foretaget Nyvalg, og vel at mærke efter den hidtil gældende Ordning dernede.

Med Hensyn til Lønningsordningen og Kirkeejendomsforholdene griber Loven, som § 6 vil vise, ikke stærkt ændrende ind i de bestaaende Forhold; vi har ogsaa med Hensyn til at bevare de nuværende Forhold paa det Omraade fulgt Ønskerne dernede fra. Men paa den anden Side er der truffet Bestemmelser om, at Staten, hvor det er nødvendigt, træder hjælpende til. § 3 omhandler de kirkelige Sprogforhold, og der aabnes Mulighed for Ansættelse af Andenpræster, hvor Dele af Enkeltmenigheden ellers ikke vilde blive betjent paa deres Modersmaal.

Af Hensyn til Præstemangelen aabnes der gennem § 1 en retsgyldig Adgang for lignende Mænd som dem, vi her forleden ved Vedtagelsen af et tilsvarende Lovforslag gav Adgang til de kongerigske Embeder. Det er med Hensyn til denne ene Paragraf i dette ene Lovforslag, at der er en Dissens, som den højtærede Minister omtalte forleden, en Dissens om et principielt Punkt, hvor det konservative Folkeparti ikke har kunnet følge de tre andre Partier i gennem denne Lov faktisk at aabne Adgang for visse Præster til at komme ind i Embederne uden at aflægge Præsteløfte. Begrundelsen for denne Nyordning, som er tiltraadt af de tre Partier, blev givet forleden af den højtærede Kirkeminister, og jeg skal paa dette Tidspunkt afholde mig fra Kritik deraf, Sagen er ogsaa drøftet tilstrækkeligt i det sønderjydske Udvalgs Underudvalg, men efter mine Udtalelser forleden ved Behandlingen af den tilsvarende Lov vedrørende det gamle Kongerige vil man forstaa, at mit Parti ikke ønsker at bidrage til i den sønderjydske Kirke at hidføre en Ordning, der kan komme til at vanskeliggøre dens fulde Sammensmeltning med den danske Folkekirke, og som vi tillige ved vil vække den største Betænkelse i kirkelige Kredse heroppe, hvilket for øvrigt allerede er kommet tilstrækkeligt frem i den Henvendelse til Regering og Rigsdag fra det saakaldte kirkelige Fællesudvalg, der udsendtes den 4. Maj efter Mødet i Nyborg. Jeg er ganske overbevist om, at ogsaa store Kredse i Sønderjylland vil være meget betænkelse derved. Da imidlertid Spørgsmaalet om Præsteløftet for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende ikke endeligt afgøres ved denne Lov, der, som sagt, skal være midlertidig, og da jeg haaber, den endelige Afgørelse ikke vil